

Ry, d. 8. januar 2018

Til Undervisningsminister Merete Riisager

cc: Styrelsen til IT og Læring; Chefkonsulent Thomas Larsen
cc: Folketingets undervisningsudvalg
cc: Kommuner, der anvender Klassetrivsel.dk til trivselsmålingen
cc: KL
cc: Folkeskolen.dk

Vi kontakter Undervisningsministeren igen (se tidligere henvendelse her:

<http://www.ft.dk/samling/20171/almudel/UNU/bilag/46/index.htm>), efter at have læst ministeriets nyhed: <https://uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2018/jan/180108-den-nationale-trivselsmaaling-i-folkeskolen>

Vi reagerer særligt på følgende afsnit og de her fremhævede dele, af ministeriets nyhed, da det ikke er i overensstemmelse, med hverken bekendtgørelsen om trivselsmålingen eller ministeriets egne tidligere udmeldinger og svar:

*“Elevs besvarelser i de nationale trivselsmålinger skal indsamles og behandles fortroligt. **Data skal indsamles på en måde, så den enkelte elevs svar ikke kan identificeres på skolen**, og formidling af resultaterne fra undersøgelserne skal ske på en måde, så det ikke er muligt at identificere den enkelte elevs besvarelse. Undervisningsministeriet tilbyder grundskoler at bruge ministeriets værktøj til at gennemføre den nationale trivselsmåling. Her kan skolerne ikke få adgang til den enkelte elevs svar. Nogle kommuner vælger at bruge et andet indsamlingsværktøj, som har givet kommuner anden adgang til data, end ministeriets indsamlingsværktøj tillader. Undervisningsministeriet er blevet opmærksomt på, at **der ikke er tilstrækkelig kendskab til reglerne på folkeskoleområdet**, og at ministeriet ikke har kommunikeret klart om reglerne. Undervisningsministeriet vil derfor snarest udsende et brev til kommunerne, hvori det indskræpkes, at data til den nationale trivselsmåling **udelukkende må indsamles til statistisk brug**. Undervisningsministeren vil i øvrigt drøfte en præcision af reglerne med folkeskoleforligskredsen.“*

Vi gør hermed Undervisningsministeren opmærksom på, Bekendtgørelsen om trivselsmålingen (<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=174664>), hvor §1 siger, at trivselsmålingen er kommunens ansvar at gennemføre. §5 giver kommunen mulighed for at bruge et eget redskab til gennemførelsen, og når en kommune anvender eget redskab, overtager kommunen dataansvaret, iht. personoplysningsloven*. **I bekendtgørelsen er der ikke krav om anonymitet i trivselsmålingen**, og når kommunen har overtaget dataansvaret, er det kommunens ansvar og opgave at fastsætte, hvad formålet/formålene med indsamlingen er. Kommunen må behandle personoplysninger, når der er hjemmel til formålet/formålene, og overholder personoplysningsloven. **Kommunens hjemmel til at bruge de indsamlede data lokalt ligger bl.a. i folkeskoleloven og lov om undervisningsmiljø, som stadfæster, at elevs trivsel er kommunens og skoleleders ansvar og at ansvarlige har pligt til at handle på sin viden.**

*Som der kan læses på ministeriets egne sider (<https://www.emu.dk/modul/om-fortrolighed> - også vedhæftet som bilag 1), er Undervisningsministeriet også selv bevidst om, at kommunerne overtager dataansvaret ved at benytte sig af bekendtgørelsens §5 om at anvende eget redskab: *“Kommunerne kan vælge at gennemføre målingen i et andet værktøj end ministeriets Trivselsværktøj. I sådanne tilfælde er kommunen dataansvarlig for trivselsmålingen og kommunen skal anmelde trivselsmålingen til Datatilsynet samt overholde evt. anvisninger fra Datatilsynet i relation til målingen.“*

Allerede tilbage i 2015 fik vi henvendelser fra kommuner, der ønskede at overtage dataansvaret og gennemføre trivselsmålingen gennem Klassetrivsel.dk (se yderligere om Klassetrivsel.dk i vores tidligere henvendelse <http://www.ft.dk/samling/20171/almudel/UNU/bilag/46/index.htm>). **Derfor kontaktede vi Undervisningsministeriet allerede i 2015 for at få bekræftet, kommunernes og vores forståelse af bekendtgørelsen om trivselsmålingen:** Vi stillede Undervisningsministeriet nogle spørgsmål d. 14.12.2015 og fik **svaret fra ministeriet d. 21.01.2016** (se hele mailkorrespondancen vedhæftet - **bilag 2 og 3**):

1) Materialet om det gratis værktøj, som UVM stiller til rådighed, gør meget ud af at fortælle, at undersøgelsen er anonym, og at man ikke kan se data på individniveau. I "Bekendtgørelse om måling af elevernes trivsel i folkeskolen" står der imidlertid intet om anonymitet. Må man i sit eget værktøj give lærere og ledelse på skolerne adgang til at se svarene på de obligatoriske spørgsmål på individniveau?

Ad. 1) Det følger af lovbemærkningerne til folkeskolelovens § 56, stk. 3, at ministeriet med trivselsmålingen indsamler data til statistisk brug. Folkeskoleloven er ikke til hinder for, at en kommune kan beslutte at indsamle trivselsdata med det formål at bruge dem administrativt på individniveau. Kommunen skal i så fald indsamle og behandle oplysningerne i overensstemmelse med persondatalovens regler.

2) "Bekendtgørelse om måling af elevernes trivsel i folkeskolen" stiller som krav, at der ikke må tilføjes spørgsmål til spørgeskemaet. Beskrivelsen af nogle af de værktøjer der er på vej fra andre aktører fortæller, at man kan tilføje flere spørgsmål, der gennemføres i "samme undersøgelsesrunde.....i forlængelse af den obligatoriske trivselsmåling". Hvordan definerer bekendtgørelsen helt præcist et "spørgeskema"? Er det nok, at eleverne får at vide midtvejs, at "nu er du færdig med den obligatoriske del. Den næste del er et andet type spørgeskema, hvor der gælder andre regler"? Hvor meget skal der til, for at man set med jeres øjne ikke har "tilføjet spørgsmål til spørgeskemaet"?

Ad. 2) det lyder som en rimelig model, men eleverne bør vide, hvordan deres besvarelser anvendes. Det er vigtigt, at I gennemfører trivselsmålingen i henhold til reglerne i bekendtgørelsen. Spørgsmålsindhold og rækkefølge skal derfor følges i henhold til bekendtgørelsen.

Vi håber, at det med ovenstående oplysninger, bliver tydeligt for Undervisningsministeren, at kommuner, der giver skolerne adgang til elevbesvarelser IKKE overtræder gældende lovgivning og ikke har handlet i strid med ministeriets retningslinier, i modsætning til, hvad Undervisningsministeriet skriver i sin nyhed.

Vi gentager, vores afsluttende "replik" i vores tidligere henvendelse og ser frem til besvarelse af begge henvendelser: **Endelig appellerer vi til, at Undervisningsministeren, fremfor forhastet brandslukning, arbejder for, at der træffes velovervejede og langsigtede beslutninger, således at trivselsmålingen også fremover er værdifuld og meningsfuld for alle involverede: Eleven, Forældre, Læreren, Pædagogen, Skolelederen, Skoleforvaltningen, Kommunalbestyrelsen og Undervisningsministeriet. Således har alle involverede reel mulighed for at bidrage til det, det hele handler om: Elevens trivsel. Vi står gerne til rådighed i den sammenhæng.**

Bilag 1: Ministeriets side om fortrolighed
Bilag 2 og 3: Spørgsmål til og svar fra Undervisningsministeriet

Med venlig hilsen

Lars du Jardin Nielsen
Lærer og ejerleder
Skolevisioner ApS

Tanja Lang Flaaten
Lærer og ejerleder
Skolevisioner ApS